

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΕΛΙΑΝΑ

[ΤΟΥ ARMAND SILVESTRE]

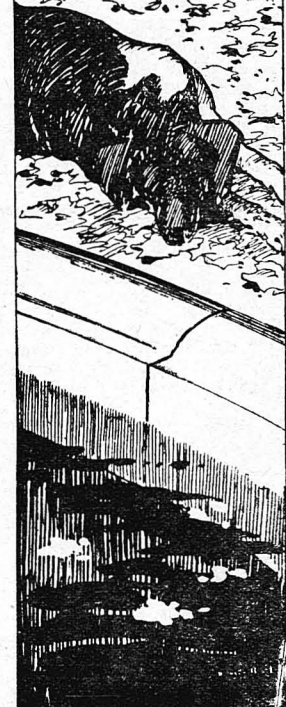
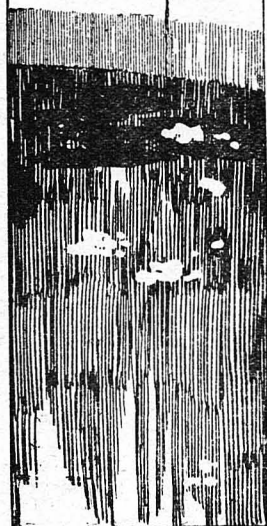
Φθινοπωρινό πρωί. Θά ήταν περίπου ἕξη ἡ ὥρα διὰν ἔσχιε τὸν πνιγηρὸ ἀέρα ὁ ἦχος μιᾶς καμπάνας πού ἔρχονταν πέρα ἀπ' τὸ χωριό, τὸ ὁποῖο ἀπλωνόταν κατ' ἀπ' τὸν πύργο τῶν ντὲ Σπάρ. Μία μεγάλη μελαγχολία εἶταν ἀλωμένη στὸ πάρκο. Ἀπάνω στὰ νερά τῆς μικρῆς λίμνης ὁ ψιλὸς ἀέρας ἐσπρωχνε τὰ χίτρινα φύλλα, πού εἶχαν σχεδὸν σιγῶσαι τὴν ἐπιφανεία της. Μία νέκρα, ἡ νέκρα τῆς ἐποχῆς καὶ τῆς νύχτας, πού ἀκόμα δὲν εἶχε φύγει, ἐβασίλευε παντοῦ. Μοναχὰ ὁ Ἰσκιος τοῦ ἄλλοτε φρεουδαρχικοῦ πύργου, ἔπερτε βαρῶς ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ ἀκαθόριστο φόντο τοῦ πάρκου. Ἐνα παράθυρο εἶταν φωτισμένο ἀκόμα, πῶς ἀπὸ τὸ ὁποῖο φαινόταν ἀκίνητη ἡ σιλουέτα ἐνὸς ἀνδρός. Εἶχαν ὁ κ. κόμης ντὲ Σπάρ, ὁ ὁποῖος, ἐβίβαστο σὲ μία ἐξαιρετικὴ ἀνησυχία. Ἡ κόμηςσα Ελιὰνα δὲν εἶχε ἐπιστρέψει τῆ νύχτα στὸν πύργο. Εἶχε βῆγ' τὸ περασμένο βράδυ γιὰ νὰ κάμῃ ἕνα γύρο στὸ πάρκο, ἐπειδὴ ὑπέφερε ἀπὸ πονοκέφαλο καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἐφάνηκε. Μοναχὰ μία ὑπερήτρια τὴν εἶχε δῆ νὰ κάθεται σ' ἕνα πάγκο, καὶ νὰ κοιτᾷ ἀπέναντι σὲ μιὰ μισόνοιχτη πορτίτσα τοῦ πάρκου, σκεπτικὴ καὶ ρεμβῶδης, τὸ δρόμο.

Ὁ κόμης θὰ εἶταν καμμιά εἰκοσαριά χρόνια μεγαλειότερος ἀπὸ τῆ σύζυγό του προᾶγμα πού δὲ φαινότανε καθόλου, γιὰτ' εἶταν ὠραίος κ' εὐσταλής. Ἡ κόμηςσα εἶταν ἕνα ἐξαιρετικὰ ἀξέφραστο πλάσμα. Ἀγάπη μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο δὲν ὑπῆρχε, ἀν καὶ ὁ ἕνας μποροῦσε ἀκόμη ν' ἀγατηθῆ καὶ ἡ ἄλλη ν' ἀπολαμβάνῃ τὸς λατρείας ἐνὸς πλήθους ἀνθρώπων.

Ἐκτός ἀπὸ τοὺς τρεῖς μῆνες τοῦ χειμῶνος, τὸν ἄλλο καιρὸ ἐξοῦσαν σ' αὐτὸν τὸν πύργο, ὁ ἴου ὁ κόμης περνοῦσε τὸν καιρὸ του κνηγιάντας κ' ἡ κόμηςσα διαβάζοντας. Γείτονες εἶχαν ἐλάχιστους; Ὁ κ. ντὲ Σπάρ, πού πρὶν ἀκόμη παντρεθῆ, πολλὰ, γυναῖκες τὸν εἶχαν ἀγαπήσει, περνοῦσε τῆ ζωὴ του ἡσυχὰ μὲ τῆς ἀναμνήσεις καὶ ἡ κόμηςσα φαινότανε σὰ μιὰ γυναῖκα ἡ ὁποία εἶχε παραδώσει τὸν ἑαυτὸ τῆς στὴν τυπικὴ γαλήνη τῆς οἰκογενείας.

Ἀποῦ λοιπὸν τὰ πράγματα εἶχαν ἔτσι πῶς ὁ κόμης, βλέποντας, ὅτι ἡ κόμηςσα δὲν ἐπέστρεφε, δὲν εἶχε ζυπνήσει ὅλο τὸ ὑπηρετικὸ του προσωπικὸ γιὰ νὰ ψιξοῦν μαζί μὲς στὸ πάρκο καὶ τὰ περίχωρα, ὅπου εἶταν ἐνδεχόμενον νὰ τῆς εἶχε συμβῆ κανένα δυστύχημα; Γιὰτι δλοκλήρη τῆ νύχτα ἀρκέστηκε νὰ ψιξῆ μόνος του μέσα στὸ πάρκο καὶ τώρα τὴν ἐπεφύριε πῶς ἀπ' αὐτὸ τὸ φωτισμένο παράθυρο, πάλι μόνος καὶ σιωπηλός;

Γιὰτι εἴξερε τὸ χάος πού εἶταν ἀνοιχτὸ κατ' ἀπ' αὐτὴ τῆ φαινομενικὴ γαλήνη κ' εὐτυχία, γιὰτι φοβότανε καμμιά ἀποκάλυψη πού θὰ τὸν

ερεζίλευε, γιατί προσηθάνετο κάποιο δυστύχημα δυσάρεστο γιά την τιμή του.

Τώρα όμως πού ή ύπηρεσία θά ξυπνοόσε, θά γινόταν αντίληπτή ή εξαφάνισις τής κομήτης.

Η καμαριέρα της όταν τής πήγε τό σοά ή χτύπησε όδίκως στην πόρτα τής κρεβατοκάμαρας της. Τότε ό πιό ήλικιωμένος ύπηρετής ανέλαβε νά πάη νά ρωτήση τόν κόμητα άν ή κυρία ήτο άσθενής. Η άπάντησίς του εΐταν μιά βλαστήμια.

Τό μεσημέρι όταν ό χασάπης ήρθε από τό χωριό, έφερε μία εΐδησις πού μεγάλωσε την έκπληξι δλων. Ο Άνσέλιμος ό υπάλληλος του Φαρμακείου Μαρτέν, είχε εξαφανισθή από τό περισμένο βράδι. Ένας άμεσος συνδυασμός έγινε των δύο αυτών υποθέσεων. Ο Άνσέλιμος δέν είχε πάει την περισμένην ήμέρα στον πύργο δύο φορές, γιά νά φέρη άντινευρολογικά σκονάκια, στην κόμησσα κι' αυτή του χαμογελοδσε διαρκώς άναποδίδουσα τόν ταπεινό χαιρετισμό του!

Μπορείτε νά τό σκεφθήτε αυτό; Ο Άνσέλιμος! Ένα παλιό-παιδί! Τι πιθανότης ύπήρχε ότι μιά εΐγενής κυρία, τόσο άναρτοσ έσπρόδωσε τά καθήκοντά της γιά ένα άγροϊκό φαρμακοποιό! Μα ό γέρο ύπηρετής έκανε στους συντρόφους τους και τών δύο φίλων μιά αξιοσημείωτη άνακοίνωσις μέσα στην κουζίνα. Ο Άνσέλιμος, παρ' όλα ταύτα, ήταν ένα γερό παιδί, ένας εύρωστος νέος, πού κάθε μιά κυρία τής άριστοκρατίας μοιραϊώς θά μπορούσε νά τόν έρωτευθή. "Ε, λοιπόν! τί; ή Έλιάννα—την άποκαλοΐσε τώρα με τό μικρό της όνομα—είχε βαρεθή πιά νά ζή με έναν κήρον καθώς πρέπει, χωρίς κών νά κάνουν παιδιά κι' άκολούθησε ένα νέο, ένα παιδί πού άγαποόσε. Έΐταν φυσικό. Έτσι, ύστερα από μιά ώρα, είχε γίνη γνωστό όχι μόνον στην ύπηρεσία του πύργου, αλλά και εις όλο τό χωριό ότι ή κ. κόμησσα ντε Σπάρ είχε φύγει με τό βοηθό του φαρμακοποιού Μαρτέν. Έτρεξαν και τό εΐπαν στο Δήμαρχο και τούς συμβούλους. Τό τηλεγράφησαν στο βουλευτή του χωριού.

Και ό κόμης; Η λοιπόν! Ο κόμης πού εΐξερε καλλίτερα από καθένα την άβυσσο πού τόν χόριζε από τή γυναίκα του, ό κόμης δέν εΐξερε τίποτε, όμφρέβαλε. Οπωσδήποτε όμως ή παραμονή του στον πύργον εΐταν πιά αδύνατος. Σέ δύο μέρες εΐκατέλειψε τόν πύργο και γύρισε στο Παρίσι, όπου, μη τολμώντας νά πλησιάση εις γνωριμίες του ό όποιος είχαν πληροπορηθή τό συζυγικό του άτόχημα, οΐχτηκε σνά γλέντια του έλαφρόκοσμου.

Όλο τό χειμώνα στο χωριό ήτο θέμα συζητήσεως αυτό τό σκάνδαλο. Μονάχα ό Μαρτέν ό φαρμακοποιός δέν εΐταν και τόσο εύχαριστημένος. Ο Άνσέλιμος φεύγοντας, έκρινε καλό νά παραλάβη, μαζί του και τό περιεχόμενο τής κάσας του φαρμακείου. Όσοσο ό Μαρτέν είχε τό τουπέ, νά γράψη στον κ. κόμητα στο Παρίσι και νά ζητή νά τόν άποζημιώση γι'αυτή την άπόλεια. τής όποιος ήθελε νά τόν καταστήση ύπεύθυνο. Ο κόμης ντε Σπάρ δέν έλαβε κών την τιμή ν'άπαντηση σ'αυτό τό γράμμα. Αυτό έκανε κακή εντύπωση στο χωριό. Μιά κυρία τής άριστοκρατίας νά παρασύρη έναν υπάλληλο φαρμακείου νά κλέψη τόν προϊσταμένο του γιά νά την συντηρήση! Κι' ό εΐγενής συζυγος ν' άρνηται νά έπιστρέψη τά έξοδα τής συντηρήσεως τής συζυγου του! Αήτή λοιπόν εΐνε ή άριστοκρατία; Φτωχό Άνσέλιμη! Πόσο έπισες όξω, διαλέγοντας τους έρωτάς σου μέσ' από τόν καλό κόμο! Αήττά λοιπόν εΐλεγον στο χωριό εις βάρος τής κομήσεως και του κόμητος.

Ο Άπριλιος έν τή μεαξύ έφτασε. Τό πύργο ξαναυτίθησε στα πράσινα. Τό παρτέρι δέν εΐταν παρά ένα χαμόγελο αναριθμητών ρόδων. Η έγκατολείψης του πύργου εκ μέρους των κυριών του είχε κάνει νά θεριέψη ή άγρια βλάστησι. Έδώ κι' εκεί μεσ στις άλλες είχαν φτωχόσει άγριες τριανταφυλλιές. Λεχίνες και βάτοι φούντωναν δίπλα στα πιό λεπτά λουλούδια και τά έπνιγαν.

Άξαφνα μιά διαταγή έφτασε από τό Παρίσι γιά ν' άποκαταστήση τά πρόβγματα. Ο κύριος κόμης προκειμένου νά πουλήση τό άπεραντο αυτό κήνη του, παράγγελλε νά τό καθαρίσουν και νά το χρωματίσουν. Η λήμνη του πύργου, ξεχωριστά, εΐταν σκεπασμένη από πεομένα φύλλα και τό νερό της είχε βρωμίσει.

Ο κηπουρός λοιπόν κι' οι βοηθοί του διευθύνθησαν πρώτα πρώτα σ'αυτό τό μέρος, σφυρίζοντας ένα τραγουδι πού είχε συνθέσει ό δημοδιδάσκαλος του χωριού εις βάρος του δυστυχήματος του κόμητος. Τά φύλλα ήταν πρό πάντων σωρευμένα σ' ένα κολπίσιο τής λίμνης, πάνω από τόν όποιο μιά λιτιά έχυνε τά δάκρυά της. Από κει έπρεπε ν' άρχίσουν. Μα εκείνος πού βύθισε πρώτος τό δίκρανό του μέσα στο νερό δέ μπόρεσε νά συγκρατήση μιά κρραγή φρίκης. Κάτω από την κίτρινη επιφάνεια τής λίμνης, ένας όγκος είχε μπλέξει στα δόντια του εργαλείου του, κι' άμέσως φορέματα φανήκαν άπάνω στο νερό, κατόπι και ποδιμοιαζε σά γέρι άνθρωπου πρισμένο και πράσινο, και τέλος μιά

ύπεροχη κόμη, τής όποιος ή άκρες εΐταν μπλεγμένες με τίς ρίζες τής λιτιάς. Έΐταν ή κόμησσα Έλιάννα πνιγμένη, σε κατάσταση άποσυνθέσεως!

Η εΐδησις αυτής τής άποκαλύψεως έφθασε πολύ άργά στο Παρίσι ώστε νά μη μπορέση νά σώση την ήθικη του κόμητος ντε Σπάρ από μιά όλοκληρωτική καταστροφή. Έΐταν πιά χαμένος και οι άσωτειες είχαν σκεπάσει με άδιάπερστους καπνούς, τίς άναμνήσεις του και την εικόνα τής γυναίκας του. Μιά άναίσθησις τόν κατείχε πιά όλοκληρω και μόλις συνεικινήθη από αυτή τή μεταβολή τής καταστάσεως Η κοινή όμως γνώμη έκαμε μιά γοργή μεταβολή ως προς τός κρίσεις της, μιά μεταβολή από έκεινες πού κάνει ό λαός πολύ εύκολα χωρίς νά πολυλογιάζει τι έλεγε προηγουμένως. Άποζημιώσε την κόμησα γιά τής σκεοφανείς τίς όποιες είχε άποδώσει όσο εΐταν ζωντανή και την έκανε τώρα άγία. Έγινε με όλους τούς τίπους ή τελευταή τής άγιοποισιώς της και οι γοργές εΐσβεσις προσθέντων τόνουμ της στις προσευχές των λέγοντας: Άγία Έλιάννα, παρακώλει τό θεό γιά μιάς. Τό όνομα τής κομήσεως έδόθη και σε μιά εκκλησία του χωριού.

Πρέπει νά πούμε την αλήθεια; Η κόμησσα μονάχα τό μισό αυτών των τιμών άξιζε. Γιατι πνίγηκε μονάχη της και γιά έρωτικούς λόγους. Εΐχ' άγαπήση ίσως κανέναν όρατο κύριο φίλο του συζυγου της, ό όποιος δέν άνταποκρίθηκε στην άγάπη της:—Όχι, ή κοινή γνώμη, χωρίς νά έχη καμιά πηγή, είχε μαντέψει πολύ καλά τόν έρωτά της. Εΐχε άγαπήσει αυτό τό χωριάτη του Άνσέλιμη, αυτό τό εύρωστο παιδί με τούς σιδερένιους μυώνας, τόν ελάτρευε με όλη την καρδιά της, μα επειδή ήξερε πώς αυτό εΐταν άτιμία, έπροτίμησε τό θάνατο.

Ο Άνσέλιμος ύστερα από λίγο καιρό συνελήφθη στο Παρίσι, γιατί είχε κλέψει τά χρημάτα του κυρίου του. Έννοείται ότι ή εξαφάνισις του και ή κλοπή δέν είχε καμιά σχέση προς τό έρωτικό πάθος τής κομήσεως, πού κι' αυτός τό άγνοούσε.

ARMAND SILVESTRE

ΑΠΟ ΤΟΥΣ "ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ" ΤΟΥ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

ΕΚΕΙΝΟΣ ΠΟΥ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΖΗΣΗ

Τίποτε φρονιμότερο από τό νά θέλεις νά ζήσης. Μά, θέλε και νά ζήσης με αξιοπρέπεια, φίλε φρόνημε. Είσαι άθεος. Με τίς ύγειες σου. Εφιλονικήσαμε μαζί, εγώ ύποστηρίζοντας την ύπαρξη ενός υπεράτατου όντος την όποιαν σύ άρνεϊσαι. Και δέ λείπεις ποτέ από την εκκλησία σου. Άς εΐνε.

Μά δέν ενπόρεσε τοΐλάχιστον νά λείψη τό βαγιο από τόν κόρφο σου; Φίλε μου θέλω νά ζήσω.

Είσαι γυμνασιόεχης. Δέν πιστεύεις ούτε σύ τίποτε. Γιατι λοιπόν εις την έναρξη των εξετάσεων μου φέρνεις παππά χρυσοστόλιστώνε, με δίκρους και με ψωλατάδες, νά κίμουν παρόχληση; Φίλε μου θέλω νά ζήσω.

Τά παιδιά σου τά ξεχνίτεψες μήπως σου τό πάρουνε στην εκστρατεία. Καλά έκαμες. Μά γιατί λοιπόν φωναακεις ύπερ του πολέμου. Φίλε μου θέλω νά ζήσω.

Είσαι ύποψήφιος βουλευτής και πηγαίνεις δημηγορώντας έναντιον εις τό χωριό σου, έναντιον εις τό Τελεωνεϊα. έναντιον εις τούς φόρους έν γένει. Θά προτείνης την όλιγώτατή τους εις τή Βουλή; Όχι βέβαια. Γιατι λοιπόν...

Φίλε μου, θέλω νά ζήσω... (Βουλευτής). Μά φίλε ύποψήφιε, εγώ ήθελε προτιμήσω νά ζήσω χωρίς βουλευτεϊλίκι.

Κ' εγώ φίλε μου, προτιμώ νά ζήσω με βουλευτεϊλίκι.

Είσαι παπās νοήμων, και έν στεγνή μουσικότητι μου άναγνωρίζεις τό άστατα τής θεολογίας μας.

Μά δέσποτα, γιατί τουλάχιστον δέν άποφεύγεις την έπιβεβαίωσιν κοντά στους άπλους ανθρώπους; Φίλε μου, θέλω νά ζήσω.

Είσαι βασιλεύς και δίνεις άπονα την ύπογραφή σου σε κάθε ζούρλια του Πρωθυπουργού σου. Μά δέν βλέπεις όπουεΐσιχνανακόνεισ τό Έθνος; Φίλε μου θέλω νά ζήσω... (με θρόνο).

Μά εγώ, φίλε Βασιλέα, ήθελε προτιμήσω νά ζήσω δίχως θρόνο. Κ' εγώ, φίλε ζούρλιαρη, προτιμώ νά ζήσω με θρόνο...

Έτσι ό Θεωολόγος τούτος, όποιος και άν εΐναι δέν βλέπει ότι, βαστώντας την κοινωνίαν εις τό σκότος τής τέφρας και τής άπάτης άποκαταδικάζεται νά ζή αυτός ό Ίδιος σ' έναν κόσμον άνάξιον, και νά ύποφέρη όλα τά άτοπα τής άναξισότητος εκείνου του κόσμου, εΐσό που λείπει ή άνώτερη άθρωπιά πού ήθελε χαιρείται μέσα σ'έναν κόσμον άνωτερόνε.

Και διότι πού άγωνίζεται τόσο ν' άφύγη τά παιδιά του σε καλύτερη κοινωνική θέση, νά μην άγωνίζεται παρομοίως νάν τούς άφήση εις καλύτερην κοινωνίαν. Άνδρ. Λασκαράτος